

GECE ÇEKMECELERİ

Yazar
İDİL DİŞÇİ

Editör
Çiğdem Uğurlu

Yazar fotoğrafı
Erkan Bilgin

Yayınevi
Yazardan Direkt – Turkey

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden ve Yazardan izin almadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

ISBN:
978-605-9385-12-1

Baskı ve Cilt
Fom Baskı Teknolojileri
Şerifali Mah. Şehit Sokak No: 16/1 Ümraniye/İstanbul
Tel: (0216) 337 37 96
Matbaa Sertifika No: 31613

GECE ÇEKMECELERİ

İDİL DİŞÇİ

Bu arada haberiniz olsun
Ağustos böcekleri en çok gece ötüyor!

Önce bir insan inandı

Sonra tüm şehir

Öten mini bir böceğe...

İnanın

Hepimiz kendi hayatımızın birer kahramanıyız

Ama

Hepimiz iyi bir anlatıcı olamayız

Kendimizi, kendimize, kendi hayatımıza

Fakat!

Doğanın bile susturamadığı bir anlatıcı var.

Tüm ömrü

Biz kahramanlara hayatı anlatmakla geçen.

Cırcır böceği!

Hani

Ömrü bir göz kapatmalık

Hani

Hiç kendini göstermeyen; ama hiç durmadan

Ha bire, biz kahramanlara bir şeyler anlatan.

Ondandır yazım telaşım, dil devrikliğim

Ve

Ondandır, ömrü kısacık bir anlatıcıdan

Siz! Kahramanlara, yaşamı anlatı heyecanım.

Düşerken gölgelerimiz kuru toprağa

Belki de

Ondandır gebe yeşillerin su arsızlığı.

Belki de

Ondandır nafile ötüşlerin bir çırpı ardı yalnızlığı.

İnanın!

Çok çok seneler öncesi...

Yağmurların deli yağdığı
Yeşil'in, daha yeşil olduğu ormanlarda
Bir sürü hayvan birbiri ile arkadaşken
Oralarda gezinen, mevsimlere aldırmadan yaşayan bir “Ağustos ” böceği varmış.

Bazen

O kadar çok ötermiş ki, adına bazı hayvanlar “cırcır” böceği dermiş.

Gel zaman, git zaman.

Zaman çok geri gitmese de, adına Ağustos'tan çok , “cırcır” böceği denir olmuş.
Ama bizimki, iki ismini de çok sever, nasıl seslenirlerse seslensinler döner bakarmış.
Sevimli, eğlenceli, neşeli olduğu için de bütün hayvanlar tarafından sevilirmiş.

Gezmek istediği zaman gökyüzünde

Binermiş kartalın sırtına

Kartal da onu, zirvelere taşır, kendi bakışını anlatırmış.

Yüzmek isterse eğer

Nehir kıyısındaki timsahın üzerine tırmanır, nehir boyu sefa yaparmış.

Bazen de

Kral arslan gezdirirmiş onu, “bak bana, iyi bak da, neden bana kral dendiğini bil” dermiş.

Ömrünce, bu koyu yeşil ormanda çok mutlu yaşamış bizim cırcır böceği.

“Şu on beş günlük hayatta bilmediğim, görmediğim ne çok şey varmış meğer
Ben ki ötmekten başka bir şey bilmeyen ben, ne çok şey öğrendim” der gezermiş.

Fakat bir gün!

Yeşilin en koyu, fırtınanın bir o kadar mavi olduğu ormana bir fırtına gelmiş.

Nasıl korkmuş!

Diğer arkadaşları onu arasalar da koyu yeşil ormanda bir türlü bulamamışlar.

O da sesini duyuramayıp bir sandığın içine saklanmış

Gel ile git zamanı karıştırdığı içinde giden zamanı anlayamamış

Bir gün
Zamanın gel değil de, git olduğu bir zaman.
Başka masaldan gelen biri
Yerde, tabuta benzer bir sandık görmüş.
Merak bu ya açmış tabutun kapağını,bakmış bir böcek
“Ne yapıyorsun burada” diye sormuş
Yaşıyorum“ hayat hayat” ötüyorum
Gel Zamanla git zamanı yaşıyorum ,onlarıda yaşıyorum
Masal bu ya adımda Hayat Böceği demiş
Bizim böcek, gel zaman’dan gelen kişi ile git zaman’a yolculuk yapmış

Ne zamanki, bu kitap’ı yazmaya karar vermişler
Hayat böceği ”seninle bu tabutta yaşayan ama yaşamayanları yaşam! gibi yazalım mı” ?
Gel den gelen kişi de “ tamam” demiş.
Bu kitap, gel den gelen kişilerin git’ e hikâyeleridir...
Masal bu ya...
Ne gel biter ne git!
Zaman bir anı olur,kelebek gibi renklere konar gider.

Nasıl başlanacağını bilemediğim bir dille yazıyorum.

Aklım bana
Ben aklıma aykırı
Zaman da “dün” gibi mesela.
Ne hüzün dolu bir kelime dün!
Günde ise, ne çok kullandığımız
Hüzün dün ikilisi
Aslı her geçen gün.
Günde ise...
Üzerimde
Tek düğmesi düşmüş anı teselli elbisesi.
Dün...
Gün görmüşlüğünden olsa gerek
Her yanı anı söküğü
Örmeye
Ne bileğimin gücü
Ne de artık
Masallarım yeter...

Gün, hep aynı gün gibiydi

Ama

Telaş başkaydı o gün sanki

Onlu yaşlarımda,babaannemsiz gidemediğim balıkçı köprümüz vardı

Adı “tahta köprü” olan

Beli insan yükü yorgunu, iki kenar boy ipi kasvet nem kokan.

Benim ise

Belim yetmez boy yüküne.

Hâlbuki

Yorgunluğu adres olmuştu bizlere, “tahta köprünün yanı ya da ötesi ”

Bende

Tahta köprünün, o kasvet romantizmine inat, tam ortasına geldiğimde

Yaşım oldukça dünlerde,hoplar

Ve

Yaşımızla beraber hafif dalgalanırdık.

Babaannemin elinden kopan ben, babaannemi de salları

Babaannem de beni, tabiri ile sunturlu sallardı.

O köprü dendimi, bir iki şey aklımdan çıkmaz.

Hava hep kapalı,sağanağa az kalmış gibi

Bir de, o rengi tamamlayan karabataklar, gagaları beyaz uzun, kış habercileri.

Belki de

Annem hep kışı oradan ünlerdi bana, ondandır, onu da kim bile?

Tomruktan ayakları vardı köprünün.

Yorgun, bitkin, yaşlı, koca nasırlı eli varmış gibi gelirdi bana.

Hatta

Sigaradan pos bıyıkları sararmış gibi gelirdi

O zamanlı dünlerde.

Hani, bir konuşsa, dillense, gümbür gümbür gürleyecek sesi

Sonra düşündüm

Belki de karabatakları ürkütmemek için konuşmuyordu

Belki de ondan dillenmedi kim bile?

Bir gün, sağanağa az kalmış bir gün.

Babaannemin elinden koptum

Ve

Onun

O tok sesli tahta köprünün, koca yalnız, sağlam bacaklarına sığındım.

Yaşım çok dünlerde bir gün.

Ve işte,hikâyemi oradan izledim.

Tek şahidim

Boynu beyaz halka kış habercileri ,karabataklar

Sarı ılık salınan Kilit Bahir Kalesi

Bir kareli paçavra örtü, poyraz rüzgâra sallanan

Ve

Nemli köprü korkulukları, intiharı anımsatan kasvetiyle

Sonrası...

Bir ağaç kovuğu kilit olacak hayatlar.

Adı “Ay” Adı

Bir rivayete göre

Adı “Ay” olan, Ağustos böceği, o karakteristik sesini
Karnındaki yumurtaları çıkartmak için gereken ısıya ulaşmak

Ve

Bu ıslığı korumak amacıyla

Karnını ağaç kabuklarına sürterek çıkarırmış.

Sonunda anne ölür, yumurtalar toprağa düşer

Hemen bir ağaç kökünde

Kendine uygun yuva bulur, bir “genç” ömrü toprak altında kalırmış!

Toprak üstüne çıkan, çıktığında da oh! diye gevşeyen

Bende ise, “bırak gevşesin, zaten son günlerini yaşıyor” hissi uyandıran, bir cefakâr böcek
işte.

O da benim esin kahramanım...

Yani

Bir gece müzisyeni!

Bir masalcının dedikodusuyla adı tembele çıkmış

Ama o, en güzel aşklara senfoniler yazmış, adına yaz habercisi denmiş

Yazın sıcağına dair adına ihaleler açılmış

En güzel aşk şarkılarına eşlik etmiş

O kadar çok bağırır ki, sesi yine sadece aşkın duyacağı kadarmış.

Şimdi

Aydın mayısını hayal edelim.

Bu kanıksadığımız sesi; biraz mavi kokusu, ışsız bir gece, sıcak bir elle servis edelim...

Ve...

Tüm bunlar var ise, mutlu olduğumuz yerde olduğumuzu bilelim.

Biraz, gözleri kısmak yeterli hayata.

Senelerin çok öncesi...

Yağmurların, gökten yere bir avaz yağdığı

Ve

Tüm orman canlılarının yağmur'dan bir çırpıda

Çırpı ardı saklandığı zamanlar...

Korkunun bucak, hayatın ocak olduğu

Gel ile git'in kardeş

Kaplumbağa'nın tavşan'ı geçtiği

Kuş'un bakışının bize kocaman olduğu

Hatta

Arslan kardeş esnerken mevsimlerin değiştiği zamanlar.

Her şey

Kendi içinde bir renk ve o renkler ormana yansımış

Bir el sağanak her yeri yıkamış

Her renk göğe yakın, yağmur gökkuşağının altından geçerken

Arslan'ın kedi, kartal'ın serçe, tilki'nin kuzu olduğu zamanlar.

Yağmur topları sincap'larla misket oynarken

Ve

Orman kraliçesi rengârenk tüylü papağan

Gökkuşağını çatlatırcasına

Kanadında bir yağmur topu, yüzüne ayna misali, kendi güzelliğine âşık

Ve

Orman falcısı müzevir sansar, bir dal üstü

Yağmur topunda fal bakarken.

Her şey

Bize kocaman “kuş” bakışı iken.

Dinmesi ile bir el sağanağın

Bir avuç çırpı arasından
Bizim
Hiçbir şeye aldırmandan yaşayan
Ömrü bir aya konmuş
Külhan, sevimli, sevgi arsız, romantik
Mevsimlere ve kendine inat, yerüstünde adıyla yaşayan
Ağustos böceği...
Ya da cırcır böceği, şöyle bir başını uzatmış.
“Neler oluyor?” dercesine.
Bir de bakmış, gördüğüne şaşmış.
En son hatırladığı
Kocaman bir gök gürültüsü duyduğu
Ve
Korkuyla bir avuç çırpının örttüğü sandığın içine saklandığı.
Gel ile git zaman kardeş olduğu için de, zaman’ı karıştırdığı.
Ân’ı soracağı, hiç bir orman arkadaşını bulamadığı için etrafta
O kadar korkmuş ki
Tekrar o çırpı örtülü sandığına sığınıp yağmur toplarının dinmesini beklediği.
Ta ki...
Güneşin okları gözünü alıp, renkleri ebeleyene kadar.
Savrulurken sarı ve kırmızı kaçan maviye
Umut’u koklarken pembede
Ve
Renk kısılcı papağan, dalından iki kanat öte dala uçana kadar.
Ama ta ki...
Aniden!
Zirve mor dağları delercesine, kartal’ın kanat sesini duymuş.

Hemen!

Bir iki hareketle kendini

Ve

Üstü çırpı örtülü sandukayı, kendi ile cilveleşen renklere aldırmadan üzerinden atıp

Başını, “oh be hayat!” dercesine dışarı çıkarıp derin bir soluk almış.

Çevirdiğinde başını, gördüğüne şaşmış.

Kartal’ın misli koca kanatları, bir zirveden öte zirveye öyle kucaklıyormuş ki dağları

Nasıl istemiş öte mordan güneş’i

Turuncu öteye uğurlamayı, gökte süzülürken kartal.

İstemiş zirvelerde olmak.

Hayaline kendi gülmüş, bakmaktan alamamış kendini süzgün mavideki kartal’a.

Bir kendine

Bir göğe bakmış.

Mavide kaybolmuş bizim adı Ağustos böcek.

“Ömrümce istedim renklere mor süzülme ve deli zirvelerden aşağılara kuşbakışı bakmak

Ama

Adım bir ay’a konmuş, o da olmamış ötmenden dolayı bide cırcır denmiş.

Hele şimdi,ayağım biri çırpı arkası diğeri sanduka içi.

“Be hayat!” diye bağırması.

Bağırtısına orman şaşmış, gökkuşağı bile bir bulut arkasına saklanmış.

O an...

İşte tam o an!

Gel ile git’ in kardeş olduğu an

Tok sesli, iri elli, tırnakları beri kesilmiş

Bir koca adam

Üstü çivi mühürlü koca bir kütükle, gelmiş oturmuş sanduka kenarına

Bakışı gökteki adı Ağustos böceğın yanına.

Kartal da zirvede renk kovalarken

Adı Ağustos böcek de göğü süzerken

Ve

Her renk, kendine denkken

Tok sesli adam sormuş

“Ne ararsın bu sanduka içinde?”

Adı Ağustos cevap vermiş.

“Zamanımı kaybettim.

Gel’de miyim, git’de miyim bilemedim.

Ama bundan sonra burada yaşayıp

Adımı da hayat böceğı yapacağım” demiş.

“Sen ne yaparsın peki, üstü çivi mühürlü bu kütükle?”

“Ben de zamansızlığa, zaman’dan anı çalıp çıkarım.

Bazen de, çıktıklarını zamansızlıkta çıkarırım.

Tok sesli, tırnakları beri kesili, masaldan gelen adam.

Zaten

Her şeye şaşkın ve ürkek adı Ağustos böcek, bu duruma da şaşmış

Ama

Pek belli etmemiş.

Ne de olsa adı Hayat böceğı.

O sırada...

Gökte bulut arkası saklanan gökkuşağı

Renklerin, en berraklarından üzerlerine bir kuşak yapmış.

Adı Ağustos böceğın, şaşkın bakışlarına aldırmayan tok sesli adam

Bir çivi vermiş adı Ağustos'un eline.

“Ne bu?”

“Hadi hayata ilk çivini çak”

Bir eli adında, diğeri hayatında adı Ağustos, o gün bu gün bekler

Kendi gibi adı ay! olanları

Ay! Gibi çıkıp üç köşesi çakılı sandukadan Oh be! Demeye gelmelerini yeryüzüne...

Be... Hayatı çakmak için zamana, ömrü tam “bir gençlik“ hayatlar daha dolmadan.

Yorgun

Bir gün

Sağanağa az kalmış bir gün

Kilit Bahir Kalesi bana göz kırparken

Bense

Sallanan, eski, yontu tahtalı köprü üstüneyken

Çocukluğumdan kopup

O koca, tok sesine aldırmadan tahta köprünün

Yontulu bacaklarına sığındım.

Tek şahidim

Boynu beyaz halkalı kış habercileri, karabataklar

Sarı ılık karşıdan göz kırpan bir kale

Bir yama kareli paçavra, poyraz rüzgâra sallanan

Ve...

Nemli köprü ipi

Yok! Olmayı anımsatan kasveti ile.

Ve sonrası...

Bir anı avare!

Beli insan yükü yorgunu

Benimse...

Çocukluğumdan kopup geldiğim

Tahta köprüden geçecekler.

Ve

Hayata...

“Be hayat!” diyecekler.

Dününden düşe ya da gel'den git'e

Bu arada

“Ağustos böcekleri en çok gece ötüyor haberiniz olsun!” diye bağıırıyordu.

Hızla kafamı çevirdiğimde, tahta köprünün üzerinden geçerken
Üstü başı yırtık, hafif kambur, bakımsız, beyaz saçlı bir adamdı gördüğüm.
Avurtları çökmüş, ağzında kalan birkaç dişin arasından tıslar gibi konuşuyor
Elindeki, sarılı mavili plastik düdüğü, bir yandan çalıyor

Bir yandan da

“Ağustos böcekleri en çok gece ötüyor haberiniz olsun,” diye bağıırıyordu.

Sanki deli çekirge taklidi yapıyor.

Ya da

Hayat ona, şansın üç maskesini vermiş.

Kendi kendime gülümsedim.

Bazen deli olmak ister ya insanın canı

Canın çeker deli olmayı.

Belki de, öykünmek gerek onlara

Bize komik yalnız dünyalarında ne çoklar aslında.

Ve

Üzerimize alınacak ne çok gerçek gıptalar.

Uzaklaşan sesin, tekrar gelmesini beklerken

Saati sordum köprüden geçen bisikletli genç birine.

Bu arada, benim ses de yakınlaşmaya başladı.

Düdük sesi!

Ve

Kendi şaşkınlığına yenik düşmüş bir deli!

Saatın

Randevu saatime iki saat kaldığını öğrendikten sonra bisikletli gençten

Yaklaşan, düdük çalan adamın ayaklarına ilişti gözüm.

Ayak kapları yoktu!

“Hay Allah!” düşüncesi ile uzaklaşırken köprü üzerinden

Benim de ağzıma dolanmıştı

“Ağustos böcekleri en çok gece ötüyor!” cümlesi.

Kendimi yakaladığımda eve varmama az kalmış

Ağzımsa bir deli çekirge türküsüne banmıştı.

Eve vardım.

Şaşkınlığıma evin soluk ışığı eşlik etti.

Işığı açmak için elim yalnız

Ben yansız

Duvarda gezinirken, tırnaklarım arasından

Yere naftalin misali eski

Dantel gibi uçuşup salınan

Temiz kireç kokusunun süzülüş’ünü hayal edebiliyordum.

Kendimle “gölge kim?” oyunu oynamaya başladım

Sonra sıkılıp oyunu değiştirdim.

Ve

Işığı bulamama oyunu oynadım

Tırnaklarım içi, rengin en soluğundan kireç

Burnumda naftalin kokusu

Ve

Dilimde bir deli çekirge türkü.

Gece’ye öten kahramanın sesine adanmış.

O deli ağzı ile söylemeye çalıştım türkümü

O çekirge adam gibi, ama olmadı.

Belki ayağım da ayakkabılarım var diyedir